



ADVIESRAAD VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Plenaire zitting van 22.03.2023, 17u30 - 19u30

Aanwezig:

- Nadia Hadad - ENIL
- Edith De Ryckel – Les Amis des Aveugles
- Rose-Marie Montini - Les Amis de Benjamin
- Miguel Gerez - AMT Concept (online)
- Valérie Vanhemelen - Le 8ème jour (online, vervolgens verontschuldigd)
- Cindy Makiana - medewerkster van het kabinet van schepen Lydia Mutyebele Ngoi
- Emily Clissold - projectcoördinator bij de Cel Gelijke kansen
- Agnès Ader - Handicontact bij de Cel Gelijke kansen

Verontschuldigd:

- David Seffer - Kinumäi
- Agnes Pieck - Blindenzorg Licht en Liefde
- Nino Peeters - Passe le message à ton voisin
- Michel Cormond - Alteo

Secretariaat: Cel Gelijke kansen

Agenda:

1. Goedkeuring van het verslag van 13.12.2022
2. Werking van de APH
3. Voorstelling van de Week van de Handicap 2023
4. Focusgroepen Brucity
5. Partnerschap met AMT
6. Routeplanner
7. Varia

Werkelijk verloop van de bijeenkomst

1. Goedkeuring van het verslag van de APH van 13.12.2022

Het verslag van 13.12.2022 wordt goedgekeurd door de vergadering.

2. Werking van de APH

Nadia Hadad zetelt sinds het begin in de APH en vraagt zich af wat het huidige doel ervan is. Is het een raad voor schepenen en politici? Ze heeft de indruk dat het aantal leden elk jaar afneemt. Ze betreurt het dat er niet meer opvolging en feedback is in het kader van de verschillende actieplannen. De APH heeft nog geen feedback van de gemeenteraad. Dit is ontmoedigend voor de leden. Er is nog veel te doen.

Nadia Hadad legt uit dat in het verleden schepenen van andere kabinetten aanwezig waren bij de vergaderingen van de APH, er was meer intersectionaliteit tussen de departementen. Zij is verbaasd over het gebrek aan inhoud in het verslag van de laatste APH.

Nadia Hadad vraagt zich ook af wat het doel van de Week van de Handicap is: gaat het enkel om het bewustzijn vergroten?

Edith De Ryckel bevestigt dat er sinds de lockdown van 2020 minder leden deelnemen aan de APH.

Ook Rose-Marie Montini stelt zich vragen bij de missie van de APH en het effect ervan. Ze legt uit dat ouders van kinderen met een handicap en professionals in de sector moeite hebben om de informatie te vinden die ze nodig hebben. Wanneer een ouder de diagnose van zijn/haar kind krijgt, staat hij of zij er alleen voor om met de situatie om te gaan. Informatie moet beter worden verspreid, zoals het gratis nummer. We hebben het vaak over PBM maar we moeten het ook hebben over onzichtbare handicaps. Rose-Marie Montini is het eens dat er moet worden nagedacht over wat de APH doet, wat hij wil, wat hij creëert. Ze stelt ook voor meer samen te werken met de andere gemeenten.

Edith De Ryckel heeft het ook over volwassenen die een ongeluk krijgen en vervolgens in een situatie met handicap belanden. Iedereen kan mogelijk getroffen worden door een handicap.

Emily Clissold herinnert aan het bestaan van het actieplan [Bxl Inclusive](#) waaraan de APH heeft bijgedragen tijdens de ontwikkeling ervan. Dit plan omvat acties van de verschillende departementen van de Stad Brussel op het gebied van handicap en kan worden gebruikt om de vooruitgang op te volgen. Het zal binnenkort worden geëvalueerd en in juni 2023 zal een nieuwe versie van het plan klaar zijn. De APH kan bijdragen aan de evaluatie van dit plan. In de periode 2023-2025 zou voor het volgende plan ook verder kunnen worden nagedacht over de omschrijving van de doelstellingen van dit plan.

Emily Clissold legt uit dat de APH een adviserende rol heeft voor de Stad en dat er onlangs verschillende verzoeken geformuleerd werden door de cel Gelijke Kansen: het verzoek om overleg over de toegankelijkheid van Brucity en een ad-hocwerkgroep over de Week van de Handicap 2023.

Wat intersectionaliteit betreft, legt Emily Clissold uit dat deze filosofie aanwezig is in de praktijken van de cel Gelijke Kansen. Zo werd een overheidsopdracht uitgeschreven om gebarentaaltolken te voorzien voor de verschillende evenementen die de cel het hele jaar door organiseert.

Miguel Gerez legt uit dat hij heeft deelgenomen aan het vorige actieplan maar dat er geen opvolging is gebeurd. Hij is het ermee eens om de verantwoordelijken van de kabinetten te betrekken. Hij stelt voor om een langere vergadering te houden met alle adviesraden en schepenen.

Miguel Gerez waardeert het initiatief van de Week van de Handicap, ook al betreft dit maar één week van het jaar. Hij legt ook uit dat er nog steeds problemen zijn met parkeerplaatsen en werven. Hij verwijst ook naar Winterpret, waar de APH altijd dezelfde opmerkingen maakt, maar er niets gebeurt. Hij betreurt dat er niet naar de audits wordt geluisterd, bijvoorbeeld met betrekking tot de stoepranden. Er zou ergens een sanctie

moeten zijn. De dienst Openbare Werken moet zijn verantwoordelijkheid nemen en het werk moet worden uitgevoerd.

Volgens Nadia Hadad is het goed om het actieplan te evalueren maar moet het worden vergeleken met het oorspronkelijke doel. Zij vraagt zich bijvoorbeeld af of er in elk departement een contactpunt inzake handicap is. Wij moeten de balans opmaken van wat er is gedaan en vervolgens werkgroepen oprichten op basis van de thema's van de verschillende diensten om het plan te kunnen aanpassen. Er moet ook een controlemechanisme worden voorzien.

Als Winterpret de wetgeving niet naleeft en niet aan de normen voldoet, is er sprake van discriminatie en moet dit worden bestraft. Nadia Hadad vindt dat er ook geanticipeerd moet worden op de acties, vooral in het onderwijs. De APH heeft geen feedback over inclusief onderwijs. Waarom kunnen kinderen uit hetzelfde gezin bijvoorbeeld niet naar dezelfde school? De APH zou een memorandum voor de verkiezingen kunnen opstellen.

Nadia Hadad stelt bovendien voor om een strategisch plan te maken, met verschillende uitvoeringstermijnen. In dit verband stelt Emily Clissold voor om het actieplan aan te passen door er haalbare doelstellingen op kortere termijn en doelstellingen op langere termijn in op te nemen.

3. Week van de Handicap 2023

Emily Clissold stelt het concept voor van de Week van de Handicap 2023, zoals goedgekeurd door het kabinet van mevrouw Mutyebele.

Voor de Week van de Handicap 2023, die plaatsvindt van zaterdag 25 november tot en met zondag 3 december 2023, wil de cel Gelijke Kansen locaties, evenementen of websites op twee manieren toegankelijk maken:

1. Op basis van het programma van de culturele of sportinstellingen, buurthuizen of gemeenschapscentra van de Stad Brussel voor de week voorafgaand aan 3 december 2023 een partnerschap aangaan met verschillende van deze instellingen om hun evenement tijdens deze periode toegankelijk te maken voor personen met een handicap.
Bijvoorbeeld: audiobeschrijving van een toneelstuk of film, concert met liedjes in gebarentaal, hellingbaan, toegankelijke website, rondleiding in gebarentaal, sportactiviteit voor personen met een handicap, enz.
2. Verenigingen die actief zijn op het gebied van handicap uitnodigen om binnen de partnerinstelling een activiteit te organiseren die verband houdt met het evenement.
Bijvoorbeeld: een workshop rolstoeldansen, een conferentie, een debat, een workshop.
Indien dit niet mogelijk is, de mogelijkheid behouden om de activiteiten van de verenigingen in hun lokalen of elders te financieren.

Uiteindelijk zal - afhankelijk van de beschikbare tijd en financiële middelen - een toegankelijkheidslabel worden ingevoerd, dat via kleurcodes of pictogrammen aangeeft voor welk type handicap de locatie waar de activiteit plaatsvindt toegankelijk is. Dit zal het publiek duidelijk maken voor welke soort handicap de activiteit toegankelijk is en kan locaties bovendien stimuleren om geleidelijk toegankelijker te worden. Dit label (ontwikkeld door de Stad of via het betalende label Access-i) zou zowel voor de locatie - op permanente basis - als voor de activiteit gelden.

Rose-Marie Montini denkt dat zo'n Week van de Handicap een aanzet kan geven. Ze legt uit dat er in Italië labels zijn die goed werken. Er hangen bijvoorbeeld posters in winkels waarop staat dat mensen met een handicap voorrang krijgen op anderen. Dit soort hulpmiddelen helpt mensen met een handicap echt, terwijl ze het grote publiek sensibiliseren. Rose-Marie Montini vraagt zich af of er in de Stad een loket is voor mensen met een handicap. Een ouder die bijvoorbeeld langskomt met kinderen met een gedragsstoornis of een blinde zou geen half uur moeten wachten. Zo'n loket zou het mogelijk maken om iedereen te sensibiliseren. We moeten een samenleving opbouwen die meer aandacht heeft voor anderen. Dit zijn eenvoudige initiatieven die het leven van mensen gemakkelijker maken.

Edith De Ryckel voegt eraan toe dat dit het leven voor iedereen gemakkelijker maakt. Anderen moeten begrijpen dat dit geen voorrecht is voor mensen met een handicap.

Emily Clissold legt uit dat er in Brucity geen specifiek handicaploket is, maar stelt aan Agnès Ader voor om uitleg te geven over de functie van Handicontact binnen de Stad.

Agnès Ader legt uit dat elke burger met vragen over handicaps het gratis telefoonnummer kan bellen. De persoon kan dan op afspraak worden ontvangen. Maar dat is nog niet mogelijk zonder afspraak.

Nadia Hadad raadt aan om de lijst te raadplegen met toegankelijke locaties, zoals opgesteld door Miguel Gerez. Er zijn nog veel problemen met de toegankelijkheid van theaterzalen. Zo zijn het Théâtre National of de KVS niet aangepast aan PBM. In het Koninklijk Circus is de lift al 4 maanden buiten werking, en dit is nochtans een gebouw van de Stad Brussel. Edith De Ryckel legt uit dat dit te wijten is aan een gebrek aan reserveonderdelen in voorraad. Cindy Makiana antwoordt dat zij dit zal opvolgen met de directeur-generaal van het Koninklijk Circus.

Nadia Hadad vindt dat de Ancienne Belgique een ster verdient omdat de assistent de persoon met een handicap gratis kan begeleiden. Voor de Bozar is de enige toegankelijke plaats de parterre, waar het minimaal 95 euro per plaats is (+ voor de assistent). In de Munt kan worden onderhandeld over de prijs van de plaats (30 euro) maar de assistent moet 120 euro betalen.

Cindy Makiana stelt voor om in september een bijeenkomst te organiseren met schepen Delphine Houba, bevoegd voor Cultuur, met het oog op de Week van de Handicap. Emily Clissold vreest dat dit een beetje laat is in het kader van de uitwerking van het programma.

Miguel Gerez vermeldt de [Handy Events Guide](#) ontwikkeld door AMT. Deze moet worden toegepast op de Week van de Handicap en feedback van de APH over deze gids zou ook nuttig zijn. Hij vermeldt ook de door AMT ontwikkelde gids betreffende de toegankelijkheid van terrassen sinds hun uitrol tijdens COVID-19. Hij vindt dat de APH een standpunt moet innemen over dit dossier. Pascal Smet is van plan om de vergunning voor deze terrassen te verlengen. Volgens Miguel Gerez werd dit besluit op anarchistische wijze genomen. Hij vraagt zich af wat het kabinet voor Gelijke Kansen hieraan zou doen. Ten tweede legt hij met betrekking tot het Théâtre National uit dat er heel lang geleden een audit is uitgevoerd en dat de locatie nog steeds problemen ondervindt met de toegankelijkheid. Alles zou moeten worden afgebroken en weer opgebouwd.

Cindy Makiana zal de informatie doorgeven aan het departement Stadsontwikkeling.

Nadia Hadad deelt de leden mee dat de cel Gelijke Kansen reeds een inventaris van toegankelijke locaties heeft opgemaakt en raadt aan om deze informatie te gebruiken om de Week van de Handicap te organiseren.

Miguel Gerez legt uit dat AMT al een audit heeft uitgevoerd van alle gebouwen van de Stad. Daarom heeft hij een lijst van toegankelijke locaties die hij kan doorgeven aan Emily Clissold voor de Week van de Handicap. Hij vermeldt met name een zaal in de buurt van het Plaza Hotel die zich goed leent voor een toegankelijk evenement.

Nadia Hadad stelt voor om in het kader van de Week van de Handicap een conferentie te organiseren, misschien met inspirerende voorbeelden uit andere landen. Ook moet worden gestreefd naar toegankelijke taal om over het evenement te communiceren.

Cindy Makiana vermeldt in dit verband de 5D-opleiding over straatintimidatie die de Stad ontwikkelde. Deze wordt aangeboden aan ambtenaren, maar ook aan verenigingen die evenementen organiseren op het grondgebied van de Stad Brussel. Cindy Makiana stelt daarom voor een toegankelijke communicatietool te ontwikkelen (bijvoorbeeld ondertitelde video) dat goede praktijken bevat voor het organiseren van een toegankelijk evenement.

Edith De Ryckel vindt het in dit geval belangrijk dat verenigingen de brochure lezen voordat zij de subsidie ontvangen.

Nadia Hadad stelt voor om op het aanvraagformulier de verplichting te vermelden dat de communicatietool (brochure of video) moet worden geraadpleegd.

4. Focusgroepen Brucity

Cindy Makiana legt uit dat de Stad de burgerervaring van Brucity wil testen en daarvoor focusgroepen heeft opgezet. Het is de bedoeling om de verschillende doelgroepen zo goed mogelijk te ontvangen en daarom wordt een oproep gedaan via de verschillende adviesraden van de Stad, waaronder de APH. In dit verband vermeldt zij de realisatie van borstvoedingsbanken in de receptie van Brucity. De focusgroepen vinden plaats in april.

Cindy Makiana komt vervolgens terug op de aanwezigheid van schepenen bij de APH. Sinds COVID-19 vinden veel vergaderingen online plaats. Maar schepenen kunnen worden uitgenodigd voor toekomstige vergaderingen van de APH. Mevrouw Faouzia Hariche met betrekking tot scholen bijvoorbeeld. Een vergadering van de APH zou kunnen worden gewijd aan onderwijs.

Rose-Marie Montini verklaart dat zij reeds heeft deelgenomen aan een werkgroep over dit onderwerp maar dat er geen opvolging is geweest. Er moeten dingen veranderen in scholen. Er kunnen kleine aanpassingen worden gedaan. Je moet met kinderen werken, zij zijn de toekomst. Wat wordt er gedaan opdat zij actoren en dragers van de toekomst kunnen zijn? We praten over de integratie van mensen met een handicap maar we zouden het tegenovergestelde moeten denken want zij hebben veel dat ze kunnen bijdragen. Een handicap brengt een extra gevoeligheid met zich mee.

Cindy Makiana voegt eraan toe dat in verband met de kwestie van het handicaploket schepenen Ahmed El Ktibi, die bevoegd is voor het departement Burgerzaken, zou kunnen worden uitgenodigd.

Rose-Marie Montini vindt dat er bij alle loketten een persoon moet zijn die gespecialiseerd is in handicapkwesties.

5. Partnerschap met AMT

Ter informatie: AMT heeft een overeenkomst met de cel Gelijke Kansen om ondersteuning te bieden bij het toegankelijk maken van gebouwen. Het is in deze context dat AMT een audit van Winterpret heeft uitgevoerd. De vzw stelt voor om BME uit te nodigen voor de APH.

6. Routeplanners

Agnès Ader legt uit dat de Stad een routeplanner wil ontwikkelen die rekening houdt met specifieke parameters en gegevens in verband met handicaps (helling van de straat, aanwezigheid en afmeting van de stoep, verlaagde stoepranden, soort wegdek, obstakels, hellingen, ...). De Stad heeft advies nodig van de APH over de ideeën van de Stad.

Miguel Gerez stelt voor om geolokalisatie te integreren.

Nadia Hadad vindt dat de berekening moet worden gecombineerd met alternatieve toegankelijke vervoermiddelen omdat er rekening moet worden gehouden met de afstanden: men legt geen 6 km af in een rolstoel. Willen we volledige toegankelijkheid, van deur tot deur?

Agnès Ader antwoordt dat wij inderdaad streven naar volledige toegankelijkheid in de openbare ruimte. Bestaan er al applicaties?

Miguel Gerez vertelt over een Franse applicatie: [Streetco](#). Er zouden heel nauwkeurige criteria moeten zijn. Toegankelijkheid betekent continuïteit.

Agnès Ader vraagt of het interessant zou zijn om de organisatie van mapathons¹ toe te staan om dit soort gegevens (helling van de straat, aanwezigheid en afmeting van de stoep, verlaagde stoepranden, soort wegdek, obstakels, hellingen, ...) in te geven in [OpenStreetMap](#) op het grondgebied van de Stad Brussel? Al deze gegevens zouden gratis zijn en toegankelijk voor de burgers.

Miguel Gerez gelooft dat dit veel mensen kan mobiliseren, toegang kan geven tot meer gegevens/cijfers en een nieuwe dynamiek kan creëren. Het is echt belangrijk om de in te geven criteria goed te definiëren.

7. Varia

Emily Clissold geeft het verzoek van Valérie Vanhemelen door om een aantal vergaderingen van de APH op maandagavond te houden. 3 vertegenwoordigers zouden niet aanwezig kunnen zijn als de APH-

¹ Evenement waarbij groepen vrijwilligers elkaar ontmoeten, fysiek of op afstand, om samen aan cartografieprojecten te werken. Dit vindt vaak plaats in een zaal maar het kan ook direct ter plaatse. Het is een creatief proces. De cartografie tijdens een mapathon bestaat uit het verstrekken van geografische informatie aan de databank [OpenStreetMap](#). De aldus toegevoegde informatie is gratis en voor iedereen toegankelijk.

vergaderingen op maandag zouden plaatsvinden; waaronder het kabinet van de schepen van Gelijke Kansen (de gemeenteraden van de Stad Brussel vinden op maandag plaats).

Volgende vergadering op dinsdag 20 juni 2023
